

Utvecklat socialt entreprenörskap i Västerbergslagen 2025

Bakgrund

Den kompetens- och stödplattform för utveckling av sociala företag som är etablerad i Ludvika-Smedjebacken har under året fortsatt sitt utvecklingsarbete. Plattformen har blivit en modell för Region Dalarna för hur man vill att det "nära stödet" till arbetsintegrerade sociala företag, ASF, ska organiseras. Den tillväxt som sker i Ludvika och Smedjebacken beror till stor del på industrins enorma tillväxt. Behovet av kompetens är stort och rekrytering sker i stort sett inom alla områden inom industrin. Samtidigt ser vi en stor grupp människor som står utanför arbetsmarknaden. Många som, med rätt anpassning, skulle kunna närma sig den reguljära arbetsmarknaden. Ett socialt företag kan lägga mer fokus på att anpassa arbetsuppgifter och arbetsplatser och sätta människan i centrum. Behovet av sådana arbetsplatser är stort. Samtidigt ser vi att behovet av stöd till dessa verksamheter har ökat, något som vi till stor del bedömer beror på att de som praktiserar och anställs i de sociala företagen har en än mer komplex hälsobild och social situation.

Den etablerade stödplattformen har en mycket viktig roll för de sociala företagen och speciellt för etablering och utveckling av affärsverksamheten, stöd för verksamhetsledare och ekonomiuppföljning. I det arbete har vi sett möjligheter att ytterligare utveckla ytterligare socialt entreprenörskap i Västerbergslagen med verksamhet av mer industriell karaktär som ett komplement till redan etablerade ASF.

Under 2024 har arbetet påbörjats med en förprojekteringsfas. Under detta år har parter identifierats och möjligt affärsupplägg diskuterats: En arbetsgrupp har bildats, facket har engagerats och möjliga lokaler har identifierats. Initiativet är efterfrågat och behovet stort att få in fler av kommunernas helårsekvivalenter närmare arbetsmarknaden idag och bidra till att lösa den kompetensbrist som råder i Västerbergslagen. För 2025 gäller detta en mer riktad insats för att möjliggöra praktik och träning för att öka anställningsbarheten för personer som står långt ifrån den reguljära arbetsmarknaden.

Ludvika kommuns näringslivsenhet söker därför projektmedel från Samordnings förbundet för fortsatt stöd till den redan etablerade Stödplattformens arbete samt en utvecklad samverkan kring ett industrispår i nära samarbete med Smedjebackens kommun, Arbetsförmedlingen, lokala företag och vuxenutbildningen.

Mål och syfte

Stödplattformen har diskuterat behovet av ytterligare verksamheter för att kunna erbjuda fler människor som står utanför arbetsmarknaden arbete/arbetsträning med målet att öka deras anställningsbarhet på den reguljära arbetsmarknaden. En verksamhet med fokus på tillverkningsindustri vore ett bra komplement till befintliga verksamheter och vore dessutom ett utmärkt sätt att kunna bidra till att tillvarata den potential som finns hos personer som ännu inte tagit sig in på arbetsmarknaden. Stygruppen för detta expansionsprojekt ser "Stödplattformen för sociala företag/socialt entreprenörskap" som en lämplig grupp.

Syftet under 2024 har varit att klarlägga förutsättningarna för att utveckla socialt entreprenörskap i Västerbergslagen med inriktning mot produktion/tillverkning. Ludvika-Smedjebacken är en industridominerad region och där anställda i ett "producerande socialt företag" skulle kunna få grundläggande industriell insikt/kompetens.

Syftet för 2025 blir att arbeta med konceptutveckling för studier och träningsarbetsplatser, att konkretisera affären samt att tydliggöra rekryteringsprocess för praktikmottagning och anställning. Syftet är också att rekrytera verksamhetsledare och iordningsställa lokaler.

Genomförande

Vi tänker oss lättare industrijobb utifrån målgruppens behov och förutsättningar exempelvis montering, förpackning, enklare maskinarbeten, sömnad etc. Vi ser också ett intresse av textilhantering som kan bli en kompletterande verksamhet typ Jalla i Borlänge där bland annat maskinell utrustning finns som skulle kunna användas i Ludvika-Smedjebacken. Denna typ av verksamhet på andra orter har riktats mot kvinnor från länder utanför Europa och är/har varit mycket lyckosamt. Samma inriktning skulle kunna göras i Ludvika-Smedjebacken.

VBU-KomVux uttalat intresse av att vara en medaktör i denna etablering med bland annat språkutbildning och kortare yrkesutbildningar. Flera av arbetsförmedlingens externa aktörer har också visat intresse.

Målgruppen för denna insats finns idag på kommunernas Arbetsmarknad och integrationsenhet, uppstår försörjningsstöd eller någon form av sjukersättning. Denna grupp behöver bättre och kompletterande insatser för att öka sin anställningsbarhet. Målet är att minst 20 personer per år ska finnas i verksamheten. Vi ser inte tillsvidareanställningar, utan fokus på genomströmning och att de fått anställning eller tydligt närmast sig anställning på ordinarie arbetsmarknad.

Tilltänkt projektledare finns och kommer att kallas till stödplattformsmöten för löpande möten under året. Dessa möten kommer att genomföras med ett par månaders intervall och hålls företrädesvis hos på något av regionens sociala företag. Utöver ordinarie möten kan också stödplattformen komma att bjudas in till övriga initiativ så som studiebesök eller andra aktiviteter i syfte att vidareutveckla kunskaper i socialt entreprenörskap.

Effekt

Ludvika och Smedjebackens sociala företag står starkt rustade inför framtiden och området har en fortsatt välfungerade struktur för sociala företag. Området fortsätter att ha en stark ställning vad gäller möjligheten till anpassade arbetsplatser och det unika samarbetet som växt fram genom stödplattformens arbete. Även om arbetet varit lyckosamt finns fortfarande stora behov av verksamheter som möjliggör för fler att få anpassad arbetsträning/arbete för att öka deras anställningsbarhet.

Styrgrupp

I den "Sociala stödplattformen" ingår Näringslivschef Ludvika kommun och cheferna för Arbetsmarknadsenheterna Ludvika och Smedjebackens kommun, Af-representant, Förbundschef i Finsam samt VD för det regionala utvecklingsbolaget Samarkand2015. Vid behov adjungeras

operativa stödpersoner. Gruppen stöttar för näravande Återvinningsbutiken, Luddes Hundcenter, Disponentparken i Grängesberg, "Odlå på ången" och Våderbacken.

Tidsram och budget

Utvecklingsarbetet med ett nytt socialt entreprenörskap kommer att pågå under 2025 och följas upp regelbundet genom att rapportera till Finsam utifrån gällande krav. För att möjliggöra detta arbete ansöker vi därför om 340 000 kronor utöver stödplattformens 380 000 kronor, för verksamhetsåret 2025. Huvuddelen av pengarna kommer att finansiera en projektledare på deltid men även riktade utbildningsinsatser (främst via VBU), redovisningsstöd, anskaffning av utrustning samt lokalhyra inklusive anpassningar.

Näringslivsenheten Ludvika Kommun

2024-11-21